

APSTIPRINU

Vadītāja Irīna Freimane

2021. gada 5. septembrī

Bauskas novads, Iecava

Bauskas novada Iecavas pagasta
Pirmsskolas izglītības iestādes “DARTIJA”

Audzināšanas darba plāns 2021. -2024. gadam

1. Vispārīgie jautājumi

Audzināšanas darba programma ir izglītības iestādi reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus. Programmai ir ieteikuma raksturs, to var izmantot ikviens pedagogs savā darbā.

Pirmsskolas izglītības iestādes "Dartija" audzināšanas darba programma izstrādāta saskaņā ar spēkā esošiem ārējiem normatīviem dokumentiem un Izglītības iestādes nolikumu.

Audzināšanas darbības īstenošanas pamats ir pedagoģiskā kolektīva atbildīga, vienota, radoša darbība, izglītojamo vecāku atbalsts, pedagoģiskā kolektīva sadarbība ar dažādām pašvaldības, valsts, iestādēm un sabiedriskajām organizācijām.

Audzināšanas mērķis ir nodrošināt iespēju katram izglītojamam kļūt par krietnu cilvēku, tikumisku, rīcībspējīgu un atbildīgu personību sabiedrībā, veicināt izglītojamā izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to iedzīvināšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi, stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij un Latvijas Republikas Satversmei.

Audzināšanas darbs balstās uz šādām vērtībām:

- Cilvēks un viņa personība;
- dzīvība, veselība, drošība;
- garīgums un tikumība;
- cieņpilnas, atbildīgas un iecietīgas cilvēku savstarpējās attiecības;
- zināšanas un darbs savas un sabiedrības labklājības veicināšanai;
- patriotisms un pilsoniskā līdzdalība;
- ģimene;
- tradīcijas un kultūra;
- daba un vide ilgtspējīgā attīstībā.

Audzināšanas uzdevumi attieksmes veidošanai ir veicināt izglītojamo:

1. spēju brīvi un patstāvīgi domāt, attīstot kritisko domāšanu, morālo spriestspēju un sekmējot atbildīgu rīcību;
2. sevi apzināšanos, pašizziņu, gribas audzināšanu, pašpilnveidi un pozitīvu pašvērtējumu, pašaudzināšanu mūža garumā;
3. brīvību kā iespēju īstenot savus centienus un mērķus, neierobežojot citu personu pamattiesības, tajā skaitā brīvību;
4. pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām un sekmēt to ievērošanu;
5. cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;

6. orientāciju uz ģimeni, laulību, paaudžu vienotības apzināšanos vērtību saglabāšanā, tautas ataudzē un valsts attīstībā;
7. piederību Latvijas, Eiropas un pasaules kultūrtelpai, izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, kultūras mantojumu, tradīcijām un to saglabāšanu, līdzdalību kultūras mantojuma un tradīciju pārnēsē un latviskās kultūrtelpas attīstībā mūsdienās;
8. mērķtiecīgu attieksmi pret darbu kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu un labklājības avotu;
9. valstiskuma apziņu, lojalitāti Latvijas valstij, Satversmei un patriotismu;
10. sadarbību izglītošanās procesā un ārpus tā, pilsonisko līdzdalību demokrātiskas sabiedrības nostiprināšanā;
11. atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju.

Audzinašanas procesā būtiskākie izkopjamie tikumi ir:

1. **atbildība** – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;
2. **centība** – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;
3. **drosme** – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;
4. **godīgums** – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;
5. **gudrība** – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;
6. **laipnība** – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;
7. **līdzcietība** – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;
8. **mērenība** – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;
9. **savaldība** – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;
10. **solidaritāte** – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;
11. **taisnīgums** – godprātīga lemšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;
12. **tolerance** – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

Plānojamie audzināšanas darba rezultāti:

1. Izglītojamie apzinās sevi kā Latvijai piederīgu; iegūst izpratni, attīsta prasmes un veido attieksmes par viņa personīgo pārliecību ietekmi uz savu dzīvi, izglītības iestādi, valsti un pasauli;
2. ārpusnodarbību aktivitātes un pasākumi vērsti uz izglītojamo radošo un sociālo prasmju attīstību, vērtību orientāciju un karjeras izaugsmi;
3. izglītojamie iesaistās tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā, saglabāšanā un pilnveidē, apkārtējās vides sakopšanā;
4. veidojas izpratne un atbildība par cieņas pilnām savstarpējām attiecībām, mazinot neiecietību un vardarbību konfliktu risināšanā, kā arī par veselīgu dzīvesveidu un personiskās drošības jautājumiem;
5. bērnu līdzdalība EKO programmas īstenošanā;
6. organizēti pasākumi pedagogu labās prakses un pieredzes popularizēšanai un apgūšanai par audzināšanas darba jautājumiem. Savas zināšanas un pedagoģisko pieredzi pedagoģijā un psiholoģijā pirmsskolas skolotāji bagātinājuši, piedalotiesursos un semināros;
7. vecāki ir informēti un aktīvi sadarbojas ar izglītības iestādi;
8. pirmsskolas izglītības iestādē tiek īstenots mērķtiecīgs un pārskatāms audzināšanas darbs, sadarbojoties izglītības iestādes pedagoģiskajam personālam, bērniem un viņu ģimenēm un citām audzināšanas darbā iesaistītām institūcijām (pašvaldības, valsts).

Pirmsskolas izglītības pedagogu ikdienas uzdevumi:

1. Iepazīstināt izglītojamos ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, aktualizēt tos ikdienā;
2. Iesaistīties Eko programmas īstenošanas pasākumos – makulatūras un izlietoto bateriju vākšanā, mācību ekskursijās un izglītojoši audzinošos pasākumos un citās aktivitātēs;
3. Analizēt izglītojamo sasniegumus un disciplīnu – uzvedības attīstības dinamiku;
4. Veidojot grupas tradīcijas, organizēt dažādas tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem;
5. Iesaistīt izglītojamos izglītības iestādes organizētajos ārpusnodarbību pasākumos;
6. Organizēt izglītojamo līdzdalību izglītības iestādes vides saglabāšanā un sakopšanā;
7. Motivēt izglītojamos iesaistīties ārpusnodarbību darbībā un interešu izglītības programmās;
8. Sniegt atbalstu izglītojamajiem, ievērojot individuālās vajadzības, sekmēt izglītojamo personības attīstību.

Caurviju prasmju attīstīšana audzināšanas procesā, Sasniedzamie rezultāti

Kritiskā domāšana un problēmu risināšana	Jaunrade un uzņēmējspēja	Pašvadīta mācīšanās	Sadarbība	Pilsoniskā līdzdalība	Digitālās prasmes
<p>Lieto sadzīvē darbību algoritmus pazīstamās situācijās; Formulē vienkāršas sakarības un darbību secības; Nosaka pazīstamu situāciju, notikumu cēloņus un sekas; Mācās izvērtēt informācijas ticamību; Pieņem lēmumus, izdara izvēles; Vērtē izdarīto.</p>	<p>Izdomā vairākas risinājuma iespējas ierastu darbību veikšanai; Izrāda iniciatīvu; Mācās apzināties sevi kā aktīvu un radošu personību; Vēlas apgūt jaunas prasmes.</p>	<p>Atšķir emocijas un nosaka cēloņus; Mācās pārvaldīt savu uzvedību; Ievēro dienas ritmu, kārtību; Spēj pagaidīt; Spēj pabeigt darbību līdz galam; Patstāvīgi ģērbjas un kārtosavas mantas; Mācās izvirzīt savas darbības mērķi; Plāno darbību, lai īstenotu ieceri; Darbojas patstāvīgi, ar atbalstu pārvar grūtības; Mācās paveikt uzticētos pienākumus; Lepojas ar saviem sasniegumiem; Neizdošanos un kļūdas vērtē kā daļu no mācīšanās; Novērtē savu un citu darbību un tās rezultātu; Paskaidro savu vērtējumu</p>	<p>Izsaka savas domas un jūtas; Mācās uz klausīt citus un izteikt savu viedokli; Sāk saprast, kā paša emocijas un uzvedība ietekmē citus; Mācās risināt konfliktsituācijas; Mācās saskaņot darbības ar citiem; Izturas pieklājīgi un iejūtīgi pret citiem; Mācās veidot noturīgas attiecības un savu izpratni par draudzību; Palīdz un pieņem palīdzību; Mācās strādāt izvirzot kopīgu mērķi; Uzņemas atbildību un prot dalīt atbildību</p>	<p>Piedalās kārtības un drošības noteikumu izveidē un apspriešanā; Saprot, pieņem un ievēro tos; Mācās ievērot un cienīt citu vajadzības un tiesības; Mācās darboties videi draudzīgi, izvēloties darbam atbilstošos resursus; saudzīgi tos lieto.</p>	<p>Mācās atšķirt virtuālo pasauli no reālās un saprast digitālo tehnoloģiju lomu; Zina noteikumus, kas jāievēro, lietojot dažādas informācijas nesējus, tai skaitā digitālās ierīces.</p>

Audzināšanas darbības formas un metodes:

- **izpratnes veidošanai:** sistemātisks izklāsts, pārrunas, literatūras izmantošana un lasīšana, video skatīšanās u.c.;
- **attieksmju veidošanai:** situācijas analīze, pašanalīze, mācību ekskursijas, tālās pastaigas, projekti, u.c.;
- **prasmju veidošanai:** interešu izglītības programmu īstenošana, demonstrējumi, drošības pasākumi (evakuēšanās), novērojumi brīvā dabā, lomu spēles, grupu darbs, pētījumi, projektu metode, akcijas, tikšanās, konkursi, draudzības pasākumi, aktivitātes Globālās Rīcības dienā u.c.;
- **darba formas:** svētku un atceres dienas, pirmskolas izglītības iestādes un grupas tematiskie pasākumi, sporta pasākumi, radošie projekti un darbnīcas, praktiskais darbs u.c.

Sadarbība ar vecākiem:

1. *Kopīgās tikšanās:*

- padomes sanāksmes - piedalās vecāku izvirzītie pārstāvji, vienu reizi divos mēnešos;
- grupas vecāku sapulces – ne retāk kā divas reizes gadā;
- vecāku dienas (Atvērtās durvju dienas, Putnu dienas (būrīšu gatavošana), Tēvu dienas, Vecāks iepazīstina ar savu profesiju, Pasaku pēcpusdienas);
- svētku koncerti (Māmiņdienas/Pavasara svētki, Ziemassvētki, izlaidumi);
- Sporta svētki (Stipro vīru dienas, Ģimenes sporta svētki u.c.)
- pateicības vecākiem – par bērnu sasniegumiem mācību procesā un par sadarbību ar izglītības iestādi;

2. *Individuālais darbs:*

- pārrunas ar grupas audzinātāju un atbalsta personālu - logopēdu, speciālo pedagogu, psihologu;
- konfidenciālas sarunas;
- uzaicinājums vai pašiniciēta tikšanās uz kopīgu sarunu ar iestādes administrāciju;
- informācija skolvadības sistēmā E-klase;

3. *Saziņas iespējas:*

- Skolvadības sistēmā E-klase;
- Sociālo tīklu Facebook lapā;
- Whatsapp grupu saziņa;

Pirmskolas izglītības iestādē savstarpēji sadarbojoties izglītības iestādes darbiniekiem un vecākiem, audzināšanas process nodrošina atbalstu izglītojamajiem.

PII Dartija prioritātes 2021.–2024. gadam

2020./2021.m.g.	2021./2022.m.g.	2022./2023. m.g.	2023./2024.m.g.
Vecāku un pirmsskolas sadarbības pilnveidošana, izvēloties jēgpilnas un kvalitatīvas sadarbības formas	Sekmēt bērna personības pašizaugsmi, veidot vērtībās balstītus ieradumus, sekmējot cieņpilnas, atbildīgas un iecietīgas savstarpējās attiecības un rūpējoties par dabu un vidi ilgtspējīgā attīstībā.	Vērtību un tikumu izpratne izglītojamiem, sekmējot to iedzīvināšanu pašvadītā darbībā. Iekļaujošā izglītība – atbalsts ikvienam (bērnam, pedagogam) Atbalsta komandas darbs Savstarpējā sadarbība un cieņa – vērtībizglītība.	Veicināt izglītojamo sabiedrisko aktivitāti un līdzdalību vietējās kopienas un valsts dzīvē, vides sakārtošanā un saglabāšanā

2. Audzināšanas darba virzieni un saturs

2.2. Vērtībizglītība, sevis izzināšana un pilnveidošana

Plānojamās aktivitātes:

- Literāro darbu un video izmantošana pedagoģiskajā procesā tikumu izpratnes veidošanā, ikdienas situāciju pārrunāšana un grupas uzvedības noteikumu izstrāde kopīgi ar bērniem, pienākumu nozīmes izvērtēšana, mācīšanās motivācijas izpratnes veidošana (sadarbība ar citām izglītības iestādēm, mācību ekskursijas) ;
- Pozitīvas uzvedības aktualizēšana, sociālo prasmju savstarpējā saskarsmē attīstīšana, emocionālās kultūras un uzvedības vadības attīstīšana (Multimodālā agrīnās intervences programma bērniem ar uzvedības problēmām Stop 4 -7; www.Uzvediba.LV, dusmu kontroles spēles u.c.);
- Regulāras pārrunas par drošības jautājumiem – drošības instruktāžu aktualizēšana, ceļu satiksmes drošība, jautājumi par drošību savstarpējās attiecībās – (11 soļu drošības programma Džimba) u.c.
- Eko programmas tēmas izpēte un atbildīga dzīvesveida apgūšana un īstenošana ikdienā;
- Ģimene kā vērtība – organizēt Tēvu dienas pasākumus, Mātes dienu, Ģimenes dienu pasākumus, vecvecāku aktivitātes, radošās darbnīcas un pasākumi kopā ar ģimenēm;
- Individuālās sarunas ar vecākiem;

- Sistemātiska informācijas apmaiņa un komunikācija – E-klasē, vecāku ziņojumu standos, sarunās, pārrunās, individuālās plānotās tikšanās.

2.2. Īstenojot dažādās izglītības programmas (vispārējā izglītība, izglītības programma bērniem ar jauktiem attīstības traucējumiem, izglītības programma bērniem ar valodas traucējumiem), respektēt un ievērot katra izglītojamā attīstības individuālās īpatnības, reliģiskās, lingvistiskās, kultūras un sociāli emocionālās vides atšķirības, dažādās spējas, intereses un īpašās vajadzības.

Plānojamās aktivitātes:

- Identitāte un kultūru daudzveidība (iepazīšanās ar dažādu tautu kultūrām (atbilstoši vecumam), dažādu tautu pasakām, gudrībām;
- Cilvēku un notikumu mijiedarbība (izspēlējot spēles, lomu sižetu rotaļas, izmantojot dažādu metodisko materiālu – uzvedības spēles, attēlu analīze u.c.)

**2.3. Izzinot audzināšanas darba satura prioritārās un ieteicamās darba tēmas
Veselība un Vide.**

Plānotās aktivitātes:

- Iekļaut mācību procesā Ekoskolu programmas tēmas (<http://www.videsfonds.lv/lv/ekoskolas>)
- Organizēt un piedalīties Olimpiskajā nedēļā, Latvijas Veselības nedēļā;
- Līdzdarboties Starptautiskajā Putras dienā;
- Plānot un realizēt tālās pastaigas, sporta dienas, kustību rotaļu pēcpusdienas, nodarbības ārā;
- Veselību veicinošas akcijas, projekti.

2.4. Organizēt pasākumus pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai

Plānotās aktivitātes:

- Patriotisma stendi grupās;
- Koncerti;

- Izstādes;
- Radošās darbnīcas;
- Mācību ekskursijas;
- Sveču aleja – Lāčplēša dienā;
- Svētbrīži un valsts svētku svinības;

2.5. Veicināt pedagogu profesionālo kompetenču pilnveidi un metodiskā atbalsta nodrošināšanu audzināšanas jomā.

Plānotās aktivitātes:

- Semināri;
- Diskusijas;
- Pieredzes apmaiņa;
- Labās prakses piemēri;
- Rotaļnodarbību vērošana, analizēšana;
- Tematisko pasākumu organizēšana, vadīšana un vērtēšana;
- Atbalsta komandas sanāksmes;
- Eko padomes sanāksmes.

2.6. Veicināt izglītojamo sabiedrisko aktivitāti un līdzdalību vietējās kopienas un valsts dzīvē, vides sakārtošanā un saglabāšanā.

Plānotās aktivitātes:

- Līdzdalība novada organizētajās aktivitātēs – Vides akcijas Mazie dziesmu un deju svētki, Sporta svētki, Ģimenes dienas u.c.;
- Lielās Talkas aktivitātes;
- Labdarības akcijas;
- Eko skolas programmas uzdevumu īstenošanā – Globālās Rīcības diena un UNESCO Starptautiskās dienas

2.7. Popularizēt izglītojamo un iestādes sasniegumus vietējos, reģionālos un citos masu medijos un informēt sabiedrību par audzināšanas darba labās prakses piemēriem.

Plānotās aktivitātes:

- Ievietot informāciju par iestādes notikumiem vietējās nozīmes laikrakstos, mājaslapā un sociālajos tīklos Facebook vietnē u.c.
- Organizēt pasākumus, kas veicinātu skolotāja darba prestižu sabiedrībā;
- Sadarbība ar citām pirmsskolas izglītības iestādēm (Iecavas novadā, Bauskas novadā, Rundāles novadā, Ikšķīles novadā, Olaines novadā, Liepājas novadā u.c.);
- Sadarbība ar pašvaldību;
- Starpinstitucionālā sadarbība (Sociālais dienests, Bāriņtiesa u.c.)

2.8. Karjeras izvēle un izglītība

Plānotās aktivitātes :

- Organizētā patstāvīgā darbība (sižetu rotaļas, brīvās rotaļas, spēles ar dramaturģiju, interešu jomas, centri);
- Mācību ekskursijas;
- Atvērto durvju dienu apmeklējumi NMPD, VUGD, pasta nodaļa, bibliotēka u.c.;
- Olimpiskās sporta dienas;
- Sadarbība ar vecākiem, vecāku dienas “Mana Profesija”

AUDZINĀŠANAS DARBĪBU REGLAMENTĒJOŠIE DOKUMENTI VALSTĪ:

- ❖ Izglītības likums (29. 10. 1998.).
- ❖ Bērnu tiesību aizsardzības likums (19.06.1998.).
- ❖ Konvencija par bērnu tiesībām (20. 11. 1989.).
- ❖ Bērnu tiesību deklarācija (20. 11. 1959.).
- ❖ MK noteikumi NR 533. Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām (21.11.2018.)
- ❖ 18. 10. 2005. MK noteikumi Nr.779 Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa organizēšanai nepieciešamo obligāto dokumentāciju.
- ❖ 01.02.2011. MK noteikumi Nr.89 Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi.
- ❖ 24.11.2009. MK noteikumi Nr. 1338 Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos.
- ❖ Aktualitātes un jaunumi izglītības jomā 2018./2019.mācību gadā (IZM,2017).
- ❖ IZM „Ieteikumi kārtības, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, piemērošanai” (www.izm.gov.lv).
- ❖ 04.08.2009. MK noteikumi Nr. 871 Obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites kārtība.
- ❖ 27.12. 2002. MK noteikumi Nr.610 Higiēnas prasības vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēm.
- ❖ 13.10.2015. MK noteikumi Nr. 591 Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un speciālajās pirmsskolas izglītības grupās un atskaitīti no tām, kā arī pārcelti uz nākamo klasi.
- ❖ 19.04.2016. MK noteikumi Nr. 238. Ugunsdrošības noteikumi.\
- ❖ 15. 07.2016.MK 480 Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība(www.izm.gov.lv)

Izmantotie literatūras avoti:

- Balstoties uz “Latvijas Nacionālo prasmju stratēģiju”
- VISC izstrādātie metodiskie atbalsta materiāli:
  - ✓ Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai;
  - ✓ Ceļvedis gadskārtu svētku organizēšanai pirmsskolas izglītības iestādēs;
  - ✓ Tikumiskā audzināšanas programma “e-TAP”

